

6.17.16.7.2. Vyhrazená plynová zařízení

<http://www.guard7.cz/nabidka/lexikon-bozpz/stroje-technicka-zarizeni-pristroje-a-naradi/vyhrazena-technicka-zarizeni/vyhrazena-plynova-zarizeni>

Podmínky k zajištění bezpečnosti vyhrazených plynových zařízení stanovuje Vyhláška č. 21/1979 Sb.

Rozdělení plynových VTZ

- zařízení pro výrobu a úpravu plynů,
- zařízení pro skladování a přepravu plynů,
- zařízení pro plnění nádob plyny, včetně tlakových stanic,
- zařízení pro zkapalňování a odpařování plynů,
- zařízení pro zvyšování a snižování tlaku plynů,
- zařízení pro rozvod plynů,
- zařízení pro spotřebu plynů spalováním.

Oprávnění a povinnosti organizace

Montovat, provádět opravy zařízení nebo dodavatelským způsobem provádět revize a revizní zkoušky a plnit tlakové nádoby na plyny můžou organizace pouze na základě oprávnění. Oprávnění vydává TIČR.

Výrobní nebo montážní organizace je povinna písemně oznámit TIČR alespoň 15 dnů předem místo a dobu provádění zkoušek zařízení:

- pro plnění tlakových nádob plynem,

- kompresní a regulační stanice s vysokým a velmi vysokým tlakem,
- pro rozvod plynů s vysokým a velmi vysokým tlakem,
- pro spotřebu plynů spalováním s jednotlivým výkonem nad 3,5 MW,
- pro výrobu hořlavých plynů s jednotlivým výkonem nad 5 m³/h,
- na výrobu kyslíku s jednotkovým výkonem nad 1500 m³/h.

Uvedené zařízení může být předáno odběrateli až po úspěšné zkoušce potvrzené TIČR.

 Obsluha plynových zařízení

 Montáž plynového zařízení

 Povinnosti provozovatele plynového zařízení

Dokumentace k plynovým zařízením

Provozovatel plynových zařízení je povinen vést tuto dokumentaci:

 Místní provozní řád

 Provozní deník

Kontroly, revize a zkoušky plynových zařízení

Podmínky kontrol, revizí a zkoušek plynových zařízení stanovuje Vyhláška č. 85/1978 Sb.

 Kontrola a termíny kontrol plynového zařízení

 Revize

Zkouška zařízení

Pracovníci pověřeni obsluhou plynového zařízení o celkovém výkonu vyšším než 50 kW musí být provozovatelem plynového zařízení seznámeni s předpisy pro obsluhu a se souvisejícími bezpečnostními předpisy, s požárním řádem, poplachovými směrnicemi a musí být zaškoleni v obsluze těchto zařízení. Před pověřením obsluhou musejí být provozovatelem přezkoušeni. Ten musí určit obsah seznámení a délku zaškolení. Přezkoušení může provést revizní technik plynových zařízení, který má platné osvědčení odborné způsobilosti příslušného druhu a rozsahu. Každé tři roky musí být přezkoušení opakováno. Zkoušky a přezkušování se nevyžaduje u pracovníků pověřených obsluhou plynového zařízení o celkovém výkonu nižším 50 kW.

Montáž plynového zařízení, jiných než odběrných a plynárenských, mohou provádět jen osoby na práce zaškolené a seznámené s předpisy pro montážní práce. Musí složit zkoušky u TIČR. Uchazeč musí mít nejméně jeden rok odborné praxe.

Po dokončení montáže nebo rekonstrukce plynových zařízení musí dodavatel zařízení zajistit zkoušku zařízení podle příslušných předpisů a projektové dokumentace.

Provozovatel je povinen:

- zajišťovat kontroly a provozní revize podle zvláštních předpisů, návodů a pokynů výrobce a dodavatele,
- provádět montáže a opravy zařízení jen oprávněnými právníckými a fyzickými osobami,
- obsluhovat plynová zařízení jen odborně způsobilými pracovníky,
- podle dokumentace, návodů výrobců a na základě zkušeností z provozu do jednoho měsíce od zahájení provozu vypracovat místní provozní řád,
- před zahájením provozu zajistit pro práce s jedovatými a

nedýchatelnými plyny dýchací a oživovací techniku a udržovat ji v provozuschopném stavu a je-li to nutné, zajistit protiplynovou nebo záchrannou službu,

- vést předepsanou technickou dokumentaci, evidenci zařízení a uschovávat předpisy stanovené doklady.

Jedná se o základní dokumentaci k bezpečnému a spolehlivému provozu plynových zařízení. Popřípadě může být zastoupen návodem k obsluze (zařízení na spotřebu plynů spalováním do výkonu 50 kW). Do doby jeho zpracování se provoz zajišťuje podle zásad uvedených v projektové a dodavatelské dokumentaci, popřípadě pokynů výrobce. Při dovozu plynových zařízení musí být zajištěny příslušné podklady pro vypracování místního provozního řádu v češtině.

Místní provozní řád musí obsahovat:

Základní náležitosti

- titulní list,
- obsah,
- adresy a telefonní číslo pohotovostní, opravárenské, zdravotnické a protiplynové služby a ohlašovny požárů,
- základní technické hodnoty zařízení (výkon, průtok plynu, provozní přetlak apod.),
- popis zařízení a požadavky na jeho umístění,
- stručnou charakteristiku plynu (složení, výhřevnost, hustota, jedovatost, apod.),
- označení dodavatele popř. i výrobce zařízení,
- situační náčrt s popisem umístění zařízení,

Ostatní náležitosti

- základní schéma plynové části zařízení od hlavního uzávěru

- příslušného zařízení včetně jeho označení,
- pokyny pro regulaci, měření, ovládání samočinně pracujících elementů, zabezpečovacích zařízení a dalších zařízení,
 - pokyny pro přezkoušení funkce plynového zařízení,
 - pokyny pro odvodušnění a způsob kontroly,
 - pokyny pro odplynění a způsob kontroly,
 - pokyny pro hledání netěsností, včetně lhůt,
 - pokyny pro kontrolu ovzduší včetně lhůt,
 - pokyny pro uvádění do provozu včetně způsobu obsluhy (trvalá, občasná apod.) a počet pracovníků obsluhy,
 - pokyny pro provoz,
 - pokyny pro odstavení z provozu,
 - pokyn pro případ poruchy, havárie a požáru,
 - termíny pro provádění kontrol, revizí, plánovaných oprav a čištění,
 - zásady pro první pomoc (otravy, popáleniny, omrzliny, úraz elektrickým proudem) podle druhu používaného plynu a charakteru zařízení,
 - požadavek na vybavení pracovníků obsluhy osobními ochrannými pracovními prostředky, potřebnými přístroji a nářadím.

Do provozního deníku se provádí následující záznamy:

- uvedení zařízení do provozu,
- vzniklé závady,
- údaje potřebné pro posouzení provozu,
- záznam o kontrole dle Vyhlášky č. 85/1978 Sb.,
- kontrola ovzduší a zjišťování netěsností,
- údržbě, opravě a seřízení,
- o provedených provozních zkouškách měření a zabezpečení zařízení.

Kontrola plynového zařízení se provádí za účelem posouzení stavu provozovaného zařízení a zda odpovídá bezpečnostním, technickým a požárním předpisům. Kontrolu může provádět pracovník ovládající

bezpečnostní předpisy pro obsluhu kontrolovaných zařízení, související předpisy, požární řád, poplachové směrnice a je zaškolen v obsluze zařízení. Kontrolou musí být pověřen provozovatelem. O kontrole je proveden záznam do provozního deníku.

Kontrola zařízení musí být provedena alespoň 1x do roka. Podle technického stavu zařízení a provozních zkušeností může vedoucí organizace stanovit častější kontroly.

Provozovatel je povinen vypracovat harmonogram revizí plynových zařízení nejméně na 3 roky. Pokud je součástí zařízení i zařízení elektrické, tlakové nebo zdvihací, při revizi celého zařízení se prověří, jestli a s jakým výsledkem byla provedena revize u těchto zařízení a zaznamená se do zprávy.

Výchozí revize

Výchozí revize musí být provedena před uvedením nového nebo rekonstruovaného plynového zařízení do provozu. Závady, které brání bezpečnému a spolehlivému provozu, musí být odstraněny před uvedením do provozu. Součástí dodávky zařízení je zpráva o výchozí revizi.

Provozní revize

Provozní revizi je provozovatel povinen zajistit alespoň 1x za 3 roky. Dále se provádějí po skončení zkušebního provozu, po generální opravě, po zásazích ovlivňujících bezpečnost a spolehlivost provozu, po nucené odstávce zařízení z provozu a po odstavení zařízení z provozu na dobu delší než 6 měsíců.

Po ukončení montáže nebo rekonstrukce plynového zařízení zajistí dodavatel jeho přezkoušení revizním technikem podle předem zpracovaného technologického postupu.

© [GUARD7](#)